

Retour: postbus 100 5201 AC 's-Hertogenbosch

Provinciale Staten van Noord-Brabant

Per e-mail: statengriffie@brabant.nl

Datum

11 december 2018

Onderwerp

themabijeenkomst grondwaterbeleid

Statendag 14 december

Contact

06 295 202 60

johan.elshof@zlto.nl

Kenmerk

18jelsho339pjq

Geachte Statenleden,

Op de Statendag van 14 december gaat u in een themabijeenkomst grondwaterbeleid het gesprek aan over de ontwikkelingsrichting van het grondwaterbeleid.

Als ZLTO hechten we veel belang aan deze discussie, omdat de agrarische sector zowel gebruiker als leverancier is van grondwater. Daarom willen wij het volgende onder uw aandacht brengen.

Sinds 2014 is in grote delen van Noord-Brabant sprake van een nieuw beregeningsbeleid, dat op onderdelen flexibeler is dan het oude beleid uit de vorige eeuw. Kern van het nieuwe beleid is dat grondwaterberegening slechts mogelijk is wanneer de grondgebruiker aantoonbaar maatregelen uitvoert om zuinig om te gaan met water. Denk aan waterconservering, waterhergebruik, bodemmaatregelen en zuinig beregenen. Deze maatregelen worden vastgelegd in een bedrijfsspecifiek bedrijfswaterplan; de uitvoering wordt gecontroleerd door het waterschap.

Inmiddels zijn ongeveer 2000 bedrijfswaterplannen opgesteld. Dus 2000 agrariërs houden in hun bedrijfsvoering actief rekening met zuinig omgaan met grondwater. Verduurzaming van het grondwaterbeheer wordt hierdoor gekoppeld aan flexibiliteit in de agrarische bedrijfsvoering. Een positieve prikkel dus. Wij zijn trots op dit resultaat, waarbij overigens moet worden gezegd dat we dit alleen maar konden bereiken in goed overleg met waterschappen, provincie, natuurterreinbeheerders, BMF en Brabant Water.

Op dit moment zijn wij voornemens om het instrument bedrijfswaterplan te verbreden tot een bedrijfswater- en bodemplan (inclusief waterkwaliteit).

Zet de stimuleringsaanpak door

Het stimulerende beregeningsbeleid is rondom natte natuurgebieden helaas nog niet van toepassing. In deze zones, die ingeval van Natura 2000 vaak meerdere kilometers breed zijn, worden agrariërs niet beloond voor water conserverende en -besparende maatregelen. In uw rol van bevoegd gezag in het kader van N2000 roepen wij u op om na te gaan op welke wijze daarin verandering gebracht kan worden. Dat dit niet ten koste mag gaan van N2000-waarden staat ook voor ons buiten kijf. Wij realiseren ons overigens dat de grondwaterstand in alle gebieden in Brabant enigszins is gedaald, maar dat dit in gebieden met nieuw beregeningsbeleid niet meer is dan in gebieden met oud beleid.

Grondwateraanvulling als uitdaging

De grote uitdaging is om de toevoeging van het grondwater te laten groeien, waardoor de grondwaterstand weer stijgt. Omdat ongeveer 2/3 van de gronden in Brabant in gebruik is bij agrariërs, kunnen boeren en tuinders hier een oplossing bieden.

Vanwege de huidige lage grondwaterstanden hebben we als ZLTO het initiatief genomen om speciale bijeenkomsten te organiseren om de urgentie van maximale waterconservering onder de aandacht te brengen van onze leden. Immers: een goed grondwaterniveau in het voorjaar is cruciaal voor het nieuwe groeiseizoen. Wij doen dat in samenwerking met de waterschappen. Dit, naast onze gebruikelijke inzet via projecten, bedrijfsspecifieke adviezen en communicatie op het terrein van water en bodem.

Wij denken dat bij de aanvulling van het grondwatersysteem de grondbeheerder in toenemende mate een taak kan vervullen. Wij vragen aan u om met ons mee te denken op welke wijze de grondgebruiker gestimuleerd kan worden om aan deze functie (c.q. blauwe dienst) verdere inhoud te geven.

Waterbesparing: stimuleren, innoveren, gesloten teeltsystemen.

Het verminderen van watergebruik wordt nu al door de provincie gestimuleerd. Daarbij denken we aan trajecten voor kennisoverdracht en stimulering in het kader van het PMWP, Deltaplan Hoge Zandgronden(DHZ) en Platteland Ontwikkelings Programma (POP3). Wij roepen u op om dit ook in de toekomst voort te zetten.

De innovatie krijgt onder meer inhoud op het gebied van hergebruik van gezuiverd effluent van Bavaria (Boer, Bier en Water) en de Suikerunie (glastuinbouw Nieuw Prinsenland). We roepen u op om te bezien waar nog meer het gebruik van gezuiverd effluent een functie kan krijgen in de zoetwatervoorziening.

De ervaring leert dat in gesloten teeltsystemen (containerteelt, stellingenteelt, glastuinbouw) heel efficiënt met water kan worden omgegaan. Niet alleen zijn zuiniger toedieningstechnieken eerder financieel interessant te maken (zoals druppelbevloeiing). Ook wordt het eventuele restwater hergebruikt. Per saldo hoeft daardoor aanmerkelijk minder gebruik gemaakt te worden van grondwater. Bijkomend voordeel is een veel efficiënter van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

Het ruimtelijk beleid biedt echter vaak onvoldoende mogelijkheden voor deze ontwikkelingen. Wij roepen u op om te bezien waar en onder welke voorwaarden mogelijkheden zijn voor deze vernieuwingen.

Integrale watersysteembenadering

Naar onze mening kan het grondwatersysteem niet los gezien worden van het oppervlaktewatersysteem. Het meest prominent is dat aan de orde in gebieden waar wateraanvoer een wezenlijk onderdeel is van de zoetwatervoorziening. Dat geldt niet alleen voor de poldergebieden, maar ook voor delen van Oost- en Midden-Brabant. Wellicht kan, in overleg met de waterbeheerders, de wateraanvoer in de winterperiode nog verder

Datum

5 december 2018

Onderwerp

themabijeenkomst grondwaterbeleid

Statendag 14 december

Blad

3 / 3

geoptimaliseerd worden voor de aanleg van zoetwatervoorraden in de zomerperiode.

Los daarvan: waterconservering en grondwateraanvulling vindt mede plaats door middel van de haarvaten van het oppervlaktewatersysteem.

Wij pleiten er daarom voor om in uw discussie het watersysteem zoveel mogelijk integraal te benaderen, omdat wij denken dat juist de integrale aanpak de meeste kans op positief resultaat kan bieden.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om deze brief nader mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens het Bestuur ZLTO

Gerard Nabuurs,
Portefeuillehouder water